Průzkum BioLife: Dvě třetiny Čechů jsou ochotné darovat krevní plazmu

14.6.2025 - Komerční sdělení | ČTK

Dvě třetiny Čechů jsou ochotné darovat krevní plazmu, skoro 4 z 10 Čechů dokonce pravidelně. Mírně ochotnější k darování jsou ženy. Třetina Čechů si myslí, že nejsou vhodným dárcem a další třetina si není jistá.

Téměř pětina respondentů pak přiznala, že vůbec nezná pravidla dárcovství, což ukazuje na velkou bariéru v edukaci o podmínkách a kritériích dárcovství. Tato a další data vyplývají z aktuálního průzkumu agentury Ipsos pro společnost BioLife, který byl realizován k příležitosti Světového dne dárců krve. Ten připadá na sobotu 14. června a jeho cílem je poděkovat dárcům a povzbudit další, aby se jimi stali. Stát se pravidelným dárcem není složité – a může to pomoct zachránit řadu lidských životů.

V rámci dárcovství krve a krevní plazmy je role ochoty jednotlivce stěžejní. Krevní plazmu nelze uměle vytvořit, a proto se pacienti, kteří léky z ní potřebují, musí spoléhat na dárce. Podle průzkumu má pětina Čechů již s dárcovstvím plazmy vlastní reálnou zkušenost. Vedle dvou třetin lidí, kteří již darují nebo jsou ochotní darovat krevní plazmu, nad tím ještě další pětina alespoň uvažuje.

Dvě třetiny Čechů si myslí, že nejsou způsobilými dárci, nebo neví

Třetina lidí si myslí, že nejsou vhodnými dárci a další třetina si tím není jistá, což dohromady tvoří výraznou část populace. *„V České republice máme velký potenciál. Povědomí o dárcovství krve a krevní plazmy je u nás vysoké a Češi se nebrání do něj zapojit. Narážíme však na přetavení této ochoty k akci i na neznalost pravidel, kdy se opravdu mnoho lidí domnívá, že nejsou vhodnými dárci, tak raději ani přijít nezkouší. Každoročně ale přibývá pacientů, kteří jsou na lécích vyrobených z krevní plazmy životně závislí, takže dárců je potřeba stále víc a víc,“* uvádí **MUDr. Tomáš Kohoutek, vedoucí lékař v dárcovských centrech BioLife v Ústí nad Labem a Mostě**.

Darovat krev nebo plazmu může více lidí než dříve, veřejnost to často netuší

Ti, co si myslí, že darovat nemohou, uvádějí nejčastěji jako důvod svůj zdravotní stav a pravidelně užívané léky. „Řada dárců se ptá právě na svoje léky, nebo na to, zda mohou darovat, když mají alergii, nebo alergiky v rodině. To však nebývá překážkou,“ říká Kohoutek. Mnoho z nich zmínilo v průzkumu také tetování nebo piercing. V této oblasti se loni pravidla upravovala a samotný piercing či tetování není překážkou: *„V případě, že si člověk nechá udělat piercing nebo tetování, je pouze nutné počkat. Zde se lhůta loni zkrátila z původních šesti měsíců na čtyři, pak člověk opět darovat může,“* upřesňuje Kohoutek. Další lidé říkají, že nesplňují kritéria pro váhu či věk. Téměř pětina pak přiznala, že pravidla pro dárcovství nezná vůbec.

Kdo se může stát dárcem plazmy?

Darovat krevní plazmu může každý zdravý člověk ve věku od 18 do 60 let, který je zdravotně v pořádku. Jeho váha se musí pohybovat mezi 50 a 150 kilogramy. „Dárce by se před odběrem měl cítit fyzicky i psychicky dobře a nesmí trpět žádným závažným onemocněním, jako je třeba epilepsie, vybrané typy hepatitidy, nákaza virem HIV či různá autoimunitní onemocnění,“ vysvětluje hlavní kritéria pro dárcovství Kohoutek.

Pocit z dobrého skutku a finanční kompenzace jsou nejčastějšími motivátory

Necelá čtvrtina respondentů nepotřebuje žádnou externí motivaci, stačí jim pocit, že udělali dobrý skutek. Další oceňují finanční kompenzaci, jiní omluvenku na zbytek dne z práce, aby si po odběru mohli odpočinout. Pro pětinu respondentů je důležitým faktorem v rozhodování blízkost samotného odběrového centra. Takových míst v současné době existuje stále více – darovat plazmu lidé mohou v nemocnicích, transfúzních stanicích, pobočkách Českého červeného kříže či ve specializovaných centrech. *„Darování krevní plazmy podléhá nejpřísnějším kvalitativním i hygienickým standardům, aby byla zajištěna ochrana jak dárce, tak samotné krevní plazmy,“* doplňuje Kohoutek.

Léčiva z krevní plazmy se využívají při léčbě hemofilie a některých imunologických poruch, ať už se s nimi člověk narodí, nebo se u něj objeví v průběhu života po prodělaných infekcích nebo při léčbě rakoviny. Léky získané z krevní plazmy se používají i při těžkých zraněních a popáleninách velkého rozsahu.

Průzkum „Darování krve a plazmy“ pro společnost BioLife byl proveden letos 3.-9. června ve spolupráci s výzkumnou agenturou Ipsos na vzorku 525 respondentů. Sběr dat byl realizován prostřednictvím aplikace Instant Research agentury Ipsos.

O společnosti BioLife

BioLife ČR (provozovatel: sanaplasma s.r.o.) v současné době provozuje v České republice síť 11 dárcovských center plazmy. Od svého vzniku v roce 2006 se stala jedním z předních odborníků na odběr vysoce kvalitní plazmy, která se používá k výrobě život zachraňujících léků. Web: www.biolifeplazma.cz

Kontakt pro média

Ondřej Šafář
ondrej.safar@takeda.com

Vilém Petras
petras@fleishman.com

https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/pruzkum-biolife-dve-tretiny-cechu-jsou-ochotne-darovat-krevni-plazmu/2686467